

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-P.431.19.2015.MW

Warszawa, 31 grudnia 2015 r.

**Pan
Miroslaw Chyba
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Płocku**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) pracownicy Wydziału Polityki Społecznej - Oddziału w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Płocku Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w dniach 7-11 grudnia 2015 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Środowiskowym Domu Samopomocy w Płocku.

Przedmiotem kontroli była organizacja i funkcjonowanie środowiskowego domu samopomocy. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2015 r. do 4 grudnia 2015 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 21 grudnia 2015 roku, przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Przeprowadzona kontrola wykazała, że Środowiskowy Dom Samopomocy w Płocku funkcjonował jako wyodrębniona komórka organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku. Zakres i zasady działania Domu określał regulamin organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku zatwierdzony zarządzeniem nr 1643/2012 Prezydenta Miasta Płocka z 27 kwietnia 2012 r., zmieniony zarządzeniem nr 2831/2013 z 27 lutego 2013 r. i zarządzeniem nr 3238/2013 z 1 czerwca 2013 r. Organizację, cele i zadania Środowiskowego Domu Samopomocy w Płocku a także metody pracy oraz prawa i obowiązki uczestników Domu określał regulamin organizacyjny Domu.

W okresie objętym kontrolą, za całokształt działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Płocku odpowiadała Pani Małgorzata Boguszevska – kierownik Domu. Bezpośredni nadzór nad działalnością Domu sprawował Pan Cezary Dusio – zastępca dyrektora ds. integracji społecznej MOPS w Płocku.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Płocku łączył dwa typy domów - Dom typu A przeznaczony dla 30 osób przewlekle psychicznie chorych i Dom typu B przeznaczony dla osób upośledzonych umysłowo. Na podstawie ostatniego regulaminu Domu wprowadzonego Pana zarządzeniem z 1 grudnia 2015 r. zwiększono liczbę miejsc w Domu typu B z 15 do 25. Dla obu typów Domu sporządzono program działalności oraz roczny plan pracy. Stosownie do postanowień § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 236, poz. 1586 z późn. zm.) zwanego dalej rozporządzeniem zarówno regulamin organizacyjny Domu jak również program działalności i plan pracy na rok 2015 opracowano w uzgodnieniu z wojewodą. Dokumenty te zostały zatwierdzone przez Wiceprezydenta Miasta Płocka. Organizacja zajęć i czasu pracy Domu uwzględniała wymagania określone w § 6 ust. 1 rozporządzenia. Kontrolowany ośrodek wsparcia umożliwiał uczestnikom zajęć spożywanie gorącego posiłku na zasadach określonych w § 15 rozporządzenia.

Jak ustalono, na dzień 4 grudnia 2015 r. z usług Domu korzystało 46 osób. Uczestnicy zostali skierowani do ŚDS w Płocku na podstawie decyzji administracyjnych wydanych przez upoważnionych pracowników MOPS w Płocku. Do Domu typu A skierowano o jedną osobę więcej niż wynika to z ustalonego w regulaminie organizacyjnym limitu miejsc dla tego typu Domu.

Przeprowadzona kontrola wykazała, że Środowiskowy Dom Samopomocy w Płocku zapewniał uczestnikom wymagany standard usług dotyczący bazy lokalowej, z wyłączeniem dotyczącym pkt 4 § 18 rozporządzenia. Dom stwarzał uczestnikom dobre warunki pobytu, zapewniając odpowiednio wyposażone pomieszczenia do prowadzenia działalności wspierająco-aktywizującej. ŚDS w Płocku zapewniał też usługobiorcom dobre warunki sanitarne, przy czym łazienki i toalety dla uczestników nie były w pełni wyposażone w udogodnienia umożliwiające funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym tj. w odpowiednią ilość uchwytów umywalkowych i poręczy sedesowych. Powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego skierowanego uczestnika wynosiła 9,81 m². Budynki i ich otoczenie były pozbawione barier architektonicznych.

W wyniku kontroli stwierdzono, że na dzień 4 grudnia 2015 r. w Środowiskowym Domu Samopomocy w Płocku zatrudnionych było 12 pracowników na 10 etatach. Bezpośrednio z uczestnikami Domu pracowało 9 osób zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, 1 osoba zatrudniona na ¼ etatu i 1 osoba zatrudniona na ¾ etatu. Pracownicy świadczący usługi posiadali kwalifikacje określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz.1786). Osoba zatrudniona na stanowisku starszej pielęgniarki posiadała kwalifikacje określone w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1435). Przeprowadzona kontrola wykazała, że jeden z pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy w Płocku - Pan Jacek Szulski, został zatrudniony na stanowisku p.o. zastępcy kierownika Domu, którego to stanowiska nie przewidują przepisy ww. rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Pracownicy merytoryczni legitymowali się co najmniej półrocznym doświadczeniem zawodowym polegającym na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o którym mowa w § 11 ust. 1 rozporządzenia, przy czym dwóch terapeutów i dwóch opiekunów doświadczenie to uzyskało dopiero w okresie zatrudnienia w środowiskowym domu samopomocy. Spośród 10 pracowników, których zakres obowiązków obejmował prowadzenie treningów umiejętności społecznych, 2 osoby nie spełniały wymagań w zakresie posiadania przeszkolenia i doświadczenia, o którym mowa w § 11 ust. 2 rozporządzenia.

Stosownie do postanowień § 23 rozporządzenia, pracownicy Domu uczestniczyli w szkoleniach o tematyce związanej z funkcjonowaniem środowiskowego domu samopomocy.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego w odniesieniu do liczby skierowanych uczestników odpowiadał wymaganiom określonym w § 12 rozporządzenia zarówno dla domu typu A jak i dla Domu typu B. W analizowanym okresie skład zespołu w Domu typu A odbiegał nieco od składu zespołu podanego w regulaminie organizacyjnym Domu, ponieważ w kontrolowanym ośrodku wsparcia nie było pracownika zatrudnionego na stanowisku psychologa. Zaznaczyć przy tym należy, że jeden z pracowników Domu, zatrudniony na stanowisku głównego specjalisty był z wykształcenia psychologiem klinicznym. Nie mniej jednak zarówno w planie pracy Domu na rok 2015 jak i w przekazywanej wojewodzie sprawozdawczości dotyczącej m.in. struktury zatrudnienia w ośrodku wsparcia, nieprawidłowo wykazywano stanowisko psychologa.

W okresie objętym kontrolą Środowiskowy Dom Samopomocy w Płocku świadczył usługi w formie zajęć indywidualnych i zespołowych. W wyniku analizy dokumentacji zgromadzonej w aktach 10 uczestników Domu stwierdzono, że rodzaj i zakres świadczonych usług był dostosowany do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych tych osób.

Usługi świadczone w oparciu o opracowane przez zespoły wspierająco – aktywizujące - indywidualne plany postępowania wspierająco – aktywizującego, które były modyfikowane nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy. Świadczone przez Dom usługi obejmowały: trening funkcjonowania w życiu codziennym, trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, trening umiejętności spędzania czasu wolnego, poradnictwo psychologiczne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, terapię ruchową oraz niezbędną opiekę.

W poddanych kontroli aktach uczestników zgromadzono m.in: kopie decyzji kierujących do Domu; kopie orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności; opinie lekarzy specjalistów; sporządzane co miesiąc notatki z realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego; protokoły z odbywających się raz na pół roku zebrań zespołów wspierająco-aktywizujących, zawierające wnioski w sprawie kwalifikacji uczestnika lub jej braku do dalszego udziału w zajęciach; *karty okresowej oceny postępowania wspierająco – aktywizującego* zawierające ocenę funkcjonowania uczestnika w poszczególnych obszarach aktywności oraz propozycje i zalecenia do dalszej pracy terapeutycznej.

Stwierdzono, że w przypadku jednego z 10 uczestników, których akta poddano kontroli, zespół wspierająco – aktywizujący dokonał oceny wyników postępowania wspierająco - aktywizującego i kwalifikacji do dalszego korzystania z usług Domu po upływie 3 miesięcy od daty rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach w Domu typu B, co wynikało z decyzji o skierowaniu uczestnika do Domu, w której wskazano niezgodny z postanowieniami § 7 ust. 6 rozporządzenia okres korzystania z usług Domu. W dziesięciu badanych przypadkach decyzje kierujące wydano po dniu, od którego rozpoczął się okres na jaki osoba została skierowana do Domu, przy czym w jednym przypadku opóźnienie w wydaniu decyzji wynosiło 2 miesiące a w jednym ponad 2 miesiące. W czterech badanych przypadkach opinie lekarzy specjalistów wydane zostały po wydaniu decyzji kierujących do Domu.

Stwierdzono, że wszystkie akta poddane kontroli zostały oznakowane tym samym numerem składającym się tylko z symbolu literowego Domu i symbolu liczbowego hasła klasyfikacyjnego - „Pomoc osobom niepełnosprawnym” ze stosowanego w ŚDS w Płocku rzeczowego wykazu akt, wprowadzonego Pana zarządzeniem nr 90/2013 w sprawie wprowadzenia przepisów kancelaryjno-archiwalnych w MOPS w Płocku. Z wyjaśnień złożonych w tej sprawie przez kierownika Domu wynika, że przyczyną takiego stanu rzeczy było nieuwzględnienie dokumentacji prowadzonej przez środowiskowy dom samopomocy w rzeczowym wykazie akt obowiązującym w kierowanej przez Pana jednostce.

W kontrolowanym ośrodku wsparcia prowadzona była dokumentacja zbiorcza, o której mowa § 24 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia. Jak ustalono, ewidencja uczestników była sporządzana według stanu na ostatni dzień każdego miesiąca, co jest niezgodne z postanowieniami § 24 ust. 6 rozporządzenia.

ŚDS w Płocku podejmował działania mające na celu zapewnienie integracji społecznej uczestników, współpracując w tym zakresie z rodzinami, opiekunami i innymi osobami bliskimi uczestników, wolontariuszami, placówkami i instytucjami organizującymi wsparcie i pomoc dla osób chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo.

W okresie objętym kontrolą żaden z uczestników Domu nie był przygotowywany do udziału w warsztatach terapii zajęciowej ani do podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej.

Wobec przedstawionych ustaleń dotyczących działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Płocku oraz stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, które powstały w wyniku niedostatecznego nadzoru nad działalnością Domu ze strony Pana Cezarego Dusio – zastępcy dyrektora ds. integracji społecznej MOPS w Płocku oraz z Pana strony a także z winy Pani Małgorzaty Boguszczyńskiej – kierownika Domu, zwracam się do Pana dyrektora o **realizację następujących zaleceń pokontrolnych:**

1. Wyposażyć łazienki i toalety przeznaczone dla uczestników Domu w odpowiednią ilość uchwyty umywalkowych i poręczy sedesowych, w związku z postanowieniami § 18 pkt 4 rozporządzenia;

2. Zatrudnić Pana Jacka Szulskiego na odpowiednim stanowisku pracy, przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz.1786), mając na uwadze postanowienia regulaminu organizacyjnego Domu oraz przepisy ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1202);

3. W ewidencji uczestników dokonywać wpisów chronologicznie według dat przyjęcia uczestników, stosownie do postanowień § 24 ust. 6 rozporządzenia.

4. W sprawozdaniach i innych dokumentach dotyczących działalności środowiskowego domu samopomocy podawać rzetelne informacje w sprawie struktury zatrudnienia;

5. Dokonać stosownych zmian w przepisach kancelaryjno – archiwalnych obowiązujących w MOPS w Płocku, tak aby uwzględniały one dokumentację prowadzoną przez środowiskowy dom samopomocy;

6. Podjąć działania mające na celu wypełnianie obowiązków związanych z zapewnieniem właściwego poziomu kwalifikacji kadr zatrudnionych w Domu, poprzez:

- zatrudnianie w środowiskowym domu samopomocy osób spełniających wymagania określone w § 9 -11 rozporządzenia przez dzień podjęcia pracy w Domu,
- przeszkolenie osób już zatrudnionych, które nie spełniają warunków określonych w § 11 ust. 2 rozporządzenia;

7. Podjąć działania zmierzające do zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa kierowania osób do środowiskowego domu samopomocy poprzez:

- wydawanie decyzji kierujących w oparciu o kompletną dokumentację wskazaną w § 7 ust. 1 rozporządzenia, mając na uwadze postanowienia § 7 ust. 6-8 i ust. 9 rozporządzenia,
- wydawanie decyzji we właściwych terminach, poprzedzających okres na jaki osoba została skierowana do środowiskowego domu samopomocy.

O sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania proszę poinformować Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.) kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie oraz Oddział w Delegaturze - Placówce Zamiejscowej w Płocku, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda

Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Andrzej Nowakowski
Prezydent Miasta Płocka